

9.0104 יחידות מחוץ לצבא ויחידות מחוץ לסד"כ - עקרונות כפיפות והפעלה

כללי

1. הממשלה ושר הביטחון מוסמכים להורות לרמטכ"ל להפעיל את הצבא בשעת רגיעה ובשעת חירום למשימות לאומיות, שאינן משימות צבאיות מובהקות.
2. חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967, הסמיך את שר העבודה ואת שר הביטחון לקבוע בצו, שמפעל, מוסד או שירות ייחשבו למפעל חיוני שיהיה אפשר לרתק אליו עובדים לשם הפעלתו התקינה (להלן - ריתוק משקי).
3. לשם הפעלת הצבא למשימות הנ"ל, מוגדרים להלן שני סוגים של יחידות צבאיות:
 - א. יחידות המופעלות למשימות לאומיות שאינן משימות צבאיות מובהקות [להלן - יחידות מחוץ לצבא (ימ"ל)].
 - ב. יחידות שמוצבים בהן חיילי מילואים אשר עבודתם האזרחית חיונית אף בשעת חירום. היחידות לא יגויסו בשעת חירום לשירות, וחייליהן ישארו לעבוד במקומות האזרחיים בריתוק משקי, בתוקף צווים לפי חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967 [להלן - יחידות מחוץ לסד"כ - ריתוק משקי (ימ"ל ריתוק)].

המטרה

4. מטרת הפקודה לקבוע עקרונות לארגון היחידות הנ"ל, להפעלתן ולכפיפותן.
יחידות מחוץ לצבא (ימ"ל)
5. הצבא מסייע לגופים האזרחיים המפורטים להלן לבצע משימות לאומיות, באמצעות יחידות מחוץ לצבא (ימ"ל):
 - א. זרועות הביטחון.
 - ב. משרדי ממשלה או מוסדות אחרים, בהתאם להחלטות הממשלה ולהוראות שר הביטחון.
6. בימ"לים ישרתו חיילים בשירות סדיר וחיילים בשירות מילואים. היחידות הנ"ל הן חלק בלתי נפרד מסדר הכוחות (סד"כ) של צה"ל לכל דבר ועניין.
7. ראש אכ"א, בתיאום עם ראש אג"ת, לאחר שישקול את עמדת הגוף האחראי להנחיית הביצוע (ראה סעיף 16 להלן) ובאישורו של הרמטכ"ל, מוסמך להורות על הפעלת הימ"ל בשעת רגיעה ובשעת חירום למשימות צבאיות או למשימות לאומיות אחרות שאושרו בהתאם לסעיף 1 לעיל. הפעלת ימ"ל של משהב"ט בשינוי ייעוד בשעת חירום טעונה גם אישור שר הביטחון. האישור של שר הביטחון ושל הרמטכ"ל יינתן לאחר שתובא בפניהם עמדת מנכ"ל משהב"ט בנושא.
יחידות מחוץ לסד"כ - ריתוק משקי (ימ"ל ריתוק)
8. מפעלים, מוסדות או שירותים אזרחיים, שייקבעו מכוח חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967, כמפעלים חיוניים לצורכי ריתוק משקי (להלן - מפעלים), יאורגנו במסגרת ארגונית צבאית לצורכי ריתוק משקי, כדי שיהיה ניתן שלא לגייס את היחידה לשירות בשעת חירום ולאפשר לחיילי המילואים לעבוד במפעל כאזרחים.
9. בימ"ל ריתוק ישרתו חיילים בשירות מילואים בלבד.
10. ככלל, בשעת חירום אסור להפעיל את היחידה לצורכי הצבא האחרים בניגוד לייעודה, אלא אם מצב החירום יחייב זאת. במקרה כזה, מוסמך ראש אכ"א, בתיאום עם ראש אג"ת, לאחר שישקול את עמדת הגוף האחראי להנחיית הביצוע ובאישורו של הרמטכ"ל ושל שר הביטחון, להורות על הפעלת היחידה בשינוי ייעוד. אישור הרמטכ"ל ואישור שר הביטחון בנושא ימ"ל ריתוק של משהב"ט יינתן לאחר שתובא בפניהם עמדת מנכ"ל משהב"ט.

11. בלי לגרוע מן האמור לעיל, מוסמך ראש אכ"א בשעת חירום, בתיאום עם הגוף האחראי להנחיית הביצוע, להורות על זימון חיילים מימ"ל ריתוק לשירות מילואים, למרות הצו מכוח חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967.

12. ראש אכ"א, בתיאום עם ראש אג"ת ובאישורו של הרמטכ"ל, מוסמך לקבוע כיצד יופעלו היחידות הנ"ל בשעת רגיעה למשימות צבאיות או למשימות לאומיות אחרות, שאושרו בהתאם לסעיף 1 לעיל.

ארגון

13. ימ"לים וימ"לי ריתוק יאורגנו ויתוקננו על ידי אג"ת כיחידה צבאית לכל דבר ועניין. הסיוע אשר יינתן לגופים האזרחיים יוסדר בהסכם בין משרד הביטחון ובין הגוף האזרחי, בהתאם להוראות משרד הביטחון בנושא.

14. איוש ימ"לים וימ"לי ריתוק ייקבעו על ידי מטכ"ל-אכ"א, בהתאם לתקנים וליכולת הצבא.

15. יחידות מחוץ לצבא (ימ"ל) יתוקננו בכפוף לאישור היועץ הכספי לרמטכ"ל לקיומו של כיסוי תקציבי לתקני היחידה.

כפיפות

16. ליחידות מחוץ לצבא (ימ"ל) וליחידות מחוץ לסד"כ - ריתוק משקי (ימ"ל ריתוק) ייקבעו הכפיפויות המפורטות להלן:

א. כפיפות פיקודית - חיילי היחידה כפופים למפקד היחידה; מפקד היחידה כפוף למפקדה הצבאית הממונה. הכפיפות היא כפיפות פיקודית צבאית לכל דבר ועניין.

ב. הנחיית הביצוע - בכל הקשור לביצוע המשימה שלשמה הוקמה היחידה, יונחה מפקד היחידה על ידי הגוף האזרחי, שייקבע לכך בפקודת הארגון של היחידה.

הוראות נוספות

17. על החיילים המשרתים בימ"ל ובימ"ל ריתוק חלות פקודות הצבא בכל דבר ועניין. זכויותיהם וחובותיהם הן כשל כל חייל אחר במעמדם.